

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

Terminologická nejednotnost – žák s kombinovaným postižením, s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami.

Etiologie – genetická, chromozomální, metabolická, neurologická, traumatická. Výskyt těžkého postižení je vázán často na závažné postižení mozku, primárním symptomem kombinovaného postižení je mentální retardace – kombinace s MO, EPI, narušenou komunikační schopností, smyslové poruchy, poruchy chování.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- Legislativní vymezení – ŠZ
- Vyhláška č. 73/2005 Sb. – vymezuje podmínky edukace, nejvyšší rozsah **podpůrných opatření** (využití speciálních metod, postupů a forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování poradenských služeb, asistent pedagoga, snížení počtu žáků ve třídě, úprava organizace edukace.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- §37 odklad povinné školní docházky - **novelizace ŠZ č. 49/2009**, není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte do 31.5 kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- Jiný způsob plnění povinné školní docházky
- §41: individuální vzdělávání – o povolení rozhoduje ředitel školy u žáka přijatého k plnění povinné šk. docházky, na základě žádosti zákonného zástupce žáka, jen na prvním stupni ZŠ.
- §42: vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením – KÚ se souhlasem zákonných zástupců, zvolí takový způsob vzdělávání, který odpovídá duševním a fyzickým schopnostem žáka (posouzení odborného lékaře a SPC)
- §45: stupně vzdělání – základní vzdělání, základy vzdělání

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- §46: organizace základního vzdělávání – devět let (deset ročníků), dva stupně ZŠ,
- §48: vzdělávání žáků s těžším mentálním postižením, s více vadami a autismem – vzdělávání na ZŠS se souhlasem zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení (novelizace ŠZ č.49/2009 Sb.),
- §48a Přípravný stupeň základní školy speciální, zřizovatel ZŠS může zřídit třídy PS ZŠS, které poskytují přípravu na vzdělávání v ZŠS dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo autismem, o zařazení dítěte do PS rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského por. zařízení.
- Do třídy PS ZŠS lze dítě zařadit od šk. roku, v němž dosáhne 5let věku.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- §51, odst.2 - hodnocení výsledků vzdělávání žáků, klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady, odst. 4 – hodnocení na ZŠS slovně.
- §54 – ukončení základního vzdělávání, dokladem je vysvědčení o úspěšném ukončení 9, popř, 10 ročníku základního vzdělávání, vysvědčení je opatřeno doložkou o získání stupně základního vzdělání.
- §55 – žák se zdravotním postižením může na základě žádosti zákonných zástupců řed. školy pokračovat v základním vzdělávání do 26 let.
- Vzdělávací kurzy pro získání základního vzdělání a základů vzdělání

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

Základní principy edukace:

- Komplexnost a orientace na osobnost
- Princip interakce a komunikace
- Princip kooperace
- Princip diferenciacce a individualizace
- Princip normalizace

Obsah edukace je zaměřený na základní dovednosti v oblasti sebeobsluhy, orientace v prostoru, komunikaci, relaxaci, hru.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- Metody a techniky práce – bazální stimulace, orofaciální regulační terapie, snoezelen, rehabilitační terapie dle návrhu reh. lékaře, terapie.
- Charakteristika žáka se souběžným postižením více vadami(MŠMT):
- Žák postižený současně dvěma nebo více na sobě kauzálně nezávislými postiženími, z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledkům opravňovalo k zařazení do speciální školy příslušného typu. Za diagnostiku odpovídá SPC.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

Skupiny:

1. Společným znakem mentální retardace – vada dominantní.
2. Kombinace vad tělesných, smyslových a vad řeči.
3. Žáci s PAS.

Edukace dětí a žáků se souběžným postižením více vadami

- Speciální pomůcky

Učební - auditivní, vizuální, audiovizuální. Didaktická technika, modely, textové pomůcky.

Kompenzační (pomáhají vyrovnat nedostatečně vyvinuté, porušené funkce orgánů těla).

Rehabilitační (úplně nebo částečně obnovují funkci chorobou postiženého orgánu – komplexní rehabilitace).

Ortopedické (ortopedická protetika) nahrazuje nebo doplňuje funkci poškozené, nevyvinuté části těla. Plní také funkci estetickou.